

Staszewski Janusz Wiktor

Data urodzenia: 1903

historyk, archiwista, badacz dziejów wojskowości okresu napoleońskiego, członek zwyczajny Towarzystwa Naukowego w Toruniu w l. 1931–1939.

Urodził się we Włocławku w rodzinie urzędnika kolei warszawsko-wiedeńskiej Franciszka i Zofii z Orłowskich. Dzieciństwo i młodość spędził w majątku Muchin pod Turkiem. Był uczniem Gimnazjum im. Adama Asnyka w Kaliszu, gdzie w okresie pierwszej wojny światowej został członkiem Polskiej Organizacji Wojskowej. W 1920 r. walczył jako ochotnik w wojnie polsko-bolszewickiej. W 1923 r. rozpoczął studia prawnicze na Uniwersytecie Warszawskim. W 1924 r. przeniósł się na Uniwersytet Poznański na Wydział Humanistyczny. Magisterium z historii uzyskał w 1927 r. W l. 1928–1939 pracował jako archiwista w Archiwum Państwowym w Poznaniu. Już w okresie studenckim rozpoczął badania nad wojskowością polską 1. poł. XIX w. W 1934 r. uzyskał doktorat na Uniwersytecie Poznańskim, a w 1939 r. przygotował pracę habilitacyjną na temat działań militarnych na Pomorzu w 1807 r. Był członkiem Poznańskiego Towarzystwa Miłośników Historii, Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, od 1931 r. przystąpił do TNT. W ramach „Fontes” w 1933 r. opublikował edycję źródłową pt. *Źródła wojskowe do dziejów Pomorza w czasach Księstwa Warszawskiego, Cz. 1: Zajęcie Pomorza*. Był propagatorem historii, wygłaszał pogadanki radiowe oraz odczyty i wykłady. Będąc podporucznikiem rezerwy został zmobilizowany we wrześniu 1939 r. Brał udział w kampanii polskiej jako oficer sztabowy. Został ciężko ranny podczas bombardowania Brześcia nad Bugiem. Zmarł w szpitalu wojskowym w Wilnie i tam najprawdopodobniej został pochowany.

Literatura:

1. Rezler M., *Staszewski Janusz Wiktor (1903–1939)*, *Polski słownik biograficzny*, t. 42, red. A. Romanowski, Warszawa-Kraków 2003–2004, s. 524–526.
2. Staszewski J., *Janusz Staszewski 1903–1939 – historyk, badacz dziejów wojskowości*, „Kronika Wielkopolski”, nr 4, 2004, s. 125–127.

Tomasz Krzemiński